

UNIwersytet
Warszawski

Wydział Matematyki, Informatyki i Techniki
Instytut Informatyki

Warszawa, 22.02.2019

Recenzja rozprawy doktorskiej magistra Stanisława Jastrzębskiego pod tytułem *Deep Networks Generalization and Optimization Trajectory*

Artykuły na których bazuje rozprawa

Rozprawa doktorska oparta jest na sześciu następujących artykułach:

1. Jastrzębski, Kenton, Arpit, Ballas, Fischer, Bengio, Storkey, *Width of Minima Reached by Stochastic Gradient Descent is Influenced by Learning Rate to Batch Size Ratio*, *Artificial Neural Networks and Machine Learning - ICANN 2018. Lecture Notes in Computer Science* 392-402, 2018.
2. Arpit, Jastrzębski, Ballas, Krueger, Bengio, Kanwal, Maharaj, Fischer, Courville, Bengio, Lacoste-Julien: *A Closer Look at Memorization in Deep Networks*, *ICML 2017*: 233-242
3. Jastrzębski, Kenton, Ballas, Fisher, Bengio, and Storkey: *DNN's Sharpest Directions Along the SGD Trajectory*, *Modern Trends in Nonconvex Optimization for Machine Learning Workshop at International Conference on Machine Learning*, 2018.
4. Jastrzębski, Arpit, Ballas, Verma, Che, Bengio: *Residual Connections Encourage Iterative Inference*, *International Conference on Learning Algorithms (Conference Track)*, 2017.
5. Jastrzębski, Bahdanau, Hosseini, Nourkhovitch, Bengio, Cheung: *Commonsense mining as knowledge base completion? A study on the impact of novelty*, *Proceedings of the Workshop on Generalization in the Age of Deep Learning*, 8-16, 2018.
6. Jastrzębski, Leśniak, Czarnecki: *Learning to SMILE(S)*, *International Conference on Learning Algorithms (Workshop Track)*, 2016.

M. G

Tematyka rozprawy

W ostatnich latach miało miejsce wiele przełomowych wyników wykorzystujących głębokie sieci neuronowe w dziedzinach takich jak rozpoznawanie obrazów, automatyczne tłumaczenie czy też gra w Go. Niestety jednak wciąż nie jest jasne dlaczego modele oparte o sieci neuronowe mają tak dobre własności uogólniania ze zbioru treningowego na zbiór testowy. Jest to zaskakujące, gdyż często liczba parametrów sieci neuronowych jest większa niż liczba elementów w zbiorze treningowym, co oznacza, że a priori może łatwo dojść do przeuczenia. Podejrzewa się, że istotną rolę odgrywa tu sam proces uczenia, który oparty jest zwykle na jednym z wariantów metody gradientu (ang. SGD). Głównym celem rozprawy jest odpowiedź na pytanie jaki wpływ na proces uczenia ma wybór kroku uczenia oraz rozmiaru próbki.

Główne wyniki rozprawy

Główna część rozprawy, rozdział trzeci, zawiera wyniki z artykułów (1)-(3). Tematem przewodnim tych prac jest wpływ kroku uczenia i rozmiaru próbki na trajektorię wyznaczoną przez algorytm SGD pozwalającą na uniknięcie trywialnych minimów funkcji kosztu w których model zapamiętuje jedynie dane treningowe. Trajektorja ta w oczywisty sposób ma bezpośredni wpływ na końcowe możliwości wytrenowanego modelu.

Najważniejszym przedstawionym wynikiem jest znaczenie ilorazu kroku uczenia i rozmiaru próbki. W pracach (1) i (2) autor wykazuje na gruncie formalnym, że przy odpowiednich założeniach, stochastyczny szum w procesie SGD jest liniowo zależny od wspomnianego ilorazu. Iloraz ten jest kluczowym czynnikiem wpływającym na dynamikę uczenia i końcowe możliwości uogólniania wyuczonego modelu. Ponadto, w pracy (3) autor przeprowadza eksperymentalną analizę krzywizny funkcji kosztu wzdłuż trajektorii wyznaczonej przez proces SGD pokazując, że krzywizna ta jest zależna od kroku uczenia i rozmiaru próbki. Co więcej, autor przywiązuje dużą wagę do początkowej części procesu uczenia i jej wpływu na krzywiznę funkcji kosztu.

Pozostałe wyniki

Druga część rozprawy, mianowicie rozdział czwarty, oparty na pracach (4)-(6), zawiera dodatkowe wyniki, gdzie celem jest wyjaśnienie wpływu architektury sieci neuronowych na możliwości uogólniania. W artykule (4) przedmiotem badań jest blok residualny, który jest składową sieci typu ResNet. Autor przedstawia blok residualny jako element dający przedstawić proces uczenia jako iterowane przybliżanie.

M. G.

W pracy (5) autor stara się wyjaśnić w jaki sposób wybór architektury sieci neuronowej wpływa na możliwości wyuczenia czegoś. co w ludzkim kontekście można nazwać zdrowym rozsądkiem, czyli umiejętnością odpowiadania na pytania nie w oparciu o wiedzę bazującą na faktach lecz na definicjach danych znaczeń i standardowych okolicznościach świata rzeczywistego. W szczególności w pracy (5) autor pokazuje eksperymentalnie, że jedna z wcześniej proponowanych metod prowadzi jedynie do zapamiętywania zbioru treningowego.

Tematem pracy (6) jest technika ang. *virtual screening* stosowana w obszarze poszukiwania nowych leków. W obszarze tym uogólnianie i wnioskowanie jest bardzo istotne, dlatego też autor proponuje aby na tym gruncie badać możliwości uogólniania sieci neuronowych.

Ocena rozprawy

Należy zaznaczyć, że w dziedzinie sieci neuronowych dominują badania doświadczalne, a brakuje wyników takich jak te przedstawione przez autora, gdzie na bazie matematyki możliwe jest uzasadnień zjawisk, które możemy obserwować empirycznie.

W mojej ocenie rozprawa ma bardzo wysoki poziom merytoryczny. Z całą pewnością badania dotyczą aktualnego i ważkiego tematu, który interesuje wielu uczonych z całego świata (o czym świadczy również fakt, że prace autora są wielokrotnie cytowane). Chciałbym zaznaczyć, że najmocniejszą, według mnie, częścią rozprawy są prace (1)-(4), natomiast prace (5)-(6) stanowią dodatek do wcześniejszych wyników, co w żadnym stopniu nie powinno umniejszać rozprawie, gdyż to artykuły (1)-(4) stanowią o jej sile. Rozprawa jest tematycznie spójna i zgodna z tytułem, a jakość redakcyjną tekstu oceniam bardzo dobrze. Warto zaznaczyć, że kolejność autorów w przedstawionych pracach nie jest alfabetyczna, a autor rozprawy jest wiodącym autorem we wszystkich publikacjach.

Podsumowanie

W mojej ocenie przedstawiona rozprawa doktorska i dorobek naukowy magistra Stanisława Jastrzębskiego bez wątplenia spełnia wymagania ustawowe i zwyczajowe stawiane rozprawom doktorskim, a co za tym idzie rozprawa ta może stanowić podstawę do nadania tytułu doktora. Co więcej, rekomenduję wyróżnienie rozprawy.

Marek Cygan

